

Treffen Junger Romanisten

Ve dnech 13.–14. dubna 2023 zorganizovala Katedra dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity 17. ročník výročního setkání mladých romanistů (Collegium Junger Romanisten) z německojazyčných zemí (Jahrestreffen Junger Romanisten). Jedná se o tradiční setkání doktorandů z oboru římského práva, v jehož organizaci se zpravidla střídají německé a rakouské univerzity. Tentokrát toto setkání proběhlo v Brně, historicky počtvrté mimo Rakousko či Německo a poprvé ve slovanské zemi.

Jak bývá na této konferenci zvykem, zazněl relativně nižší počet příspěvků o délce 30 minut, které byly však o to zajímavější a každý z nich byl následován patnáctiminutovou diskusí, jež zpravidla pokračovala i o následujících přestávkách a do níž se zapojovala i řada dalších účastníků konference, kteří sami příspěvek nepřednesli. Program byl zpestřen též návštěvou Vily Tugendhat a prohlídkou města s komentářem Radka Černocho.

Konferenci zahájil úvodním slovem vedoucí pořadající katedry Jaromír Tauchen a hlavní organizátor Radek Černoch. Následoval úvodní referát Balázse Komoróczyho z Archeologického ústavu Akademie věd, jenž se ve svém příspěvku *Römische militärische und politische Strategie gegenüber den Germanen in dem mittleren Donauraum während der Regierungszeit von Marcus Aurelius im Lichte archäologischer Quellen* věnoval zejména širší veřejnosti méně známým, přitom však dosti bohatým archeologickým památkám, které Římané zanechali na našem území.

Následovaly již výstupy jednotlivých účastníků, z nichž první promluvil Pavel Salák z pořadající katedry a v příspěvku *Beziehungen zwischen tschechischen und deutschen Romanisten in der Zwischenkriegszeit* představil vztahy českých romanistů (zejména Leopolda Heyrovského a Otakara Sommera) se zahraničím, zejména se zástupci německé a italské právní vědy, což kromě samotné podstaty těchto vztahů zároveň reflektuje národnost účastníků konference, kteří pocházeli většinou právě z Německa a Itálie. Následně vystoupila dr. Elena Pezzato z Bologni s příspěvkem *Gedanken zum Studium des Syrisch-Römischen Rechtsbuches. Die adoptio in fratrem* věnovaným otázkám adopce v Syrsko-římské právní knize, která je (již vzhledem k jazyku sepsání) často opomíjeným pramenem.

Odpolední sekci zahájila Julia Katharina Horn z Münsteru pojednáním *Betrachtungen zu den römischen Juristen – „Juristenrecht“ als Rechtsquelle und die responsa prudentium*, zkoumajícím otázku pramenů práva a místo právní vědy při jejich uplatnění, a to zvláště se zřetelem na tzv. dobrou zdání právníků. Následně se Robin Repnow z Heidelbergu

v příspěvku *Konfiskationen und kaiserliche Freigiebigkeit zu Beginn des 4. Jahrhunderts* zabýval právními aspekty vyvlastnění na počátku dominátu.

Druhý jednací den byl zahájen dvojicí rodinněprávních příspěvků. Michael Binder z Vídně se věnoval procesním aspektům manželskoprávních vztahů, z nichž se narodilo dítě (*Sonderprobleme zur Aktiv- und Passivlegitimation bei der Ehe mit einem Hauskind*) jeho kolega z téže univerzity Stefan Johannes Schmatzberger se pak v poeticky nazvaném příspěvku *Liebe und Diebe – Sachentwendung aus Anlass der Ehescheidung in D.* 25.2.22 pr. věnoval otázce krádeží v souvislosti s rozvodem.

Benedict Walter z Bochumi se poté věnoval postavení věřitele a jeho ochraně v oblasti zástavního práva (*Materielle Gläubigergleichbehandlung – Das Verhältnis von pignus zum privilegium*). Dopolední program završil Norbert Pozsonyi ze Szegedu, jenž se v příspěvku *Das außergerichtliche vadimonium in der Praxis* též věnoval otázce zajištění, ovšem nikoliv věcného, nýbrž osobní záruce za to, že se jiná osoba dostaví k soudnímu jednání.

Odpolední sekci zahájila Emese Újvári z Debrecenu analýzou majetkoprávní odpovědnosti dědiců po městských úřednících (*Die Haftung der Erben der Munizipalmagistrate. Beispiele aus dem Bereich der magistratischen Vormundsbestellung*). Poslední příspěvek přednesl Salvatore Marino z Neapole: *Seine Gefängnisse und sein Richter. Silvio Pellico, Antonio Salvotti ... und das römische Recht*, jenž se symbolicky věnoval osobě s Brnem nedobrovolně spojeného italského básníka a jeho soudce.

Některé z přednesených příspěvků budou publikovány v časopise *Journal on European History of Law*. Na závěr konference byla potvrzena Univerzita v Padově coby organizátor dalšího ročníku, který se bude konat 30.–31. května 2024.

Radek Černoch

doi: 10.14712/2464689X.2023.54